ARCHEOLOGIENOTA

EKE SLUIS
(prov.OOST-VLAANDEREN)

VERSLAG VAN RESULTATEN BUREAUONDERZOEK

Auteurs: Bart BARTHOLOMIEUX, Matthias GALLOO

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016K268

Projectcode:	2016K268
Naam erkende archeoloog:	Bart Bartholomieux
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
Locatiegegevens:	Nazareth, Eke, Sluis (zie plan in bijlage 2 en 3)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 99573.5, Y: 183168.61 X: 99703.4, Y: 183431.01
Kadastergegevens:	Nazareth, Adeling 2, sectie Bn nr. 423M0 (zie plan in bijlage 3)
Topografische kaart:	zie plan in bijlage 1 en 2
Alle betrokken actoren:	Bart Bartholomieux (erkend archeoloog), Lippens Koen en Luc Vertongen (contactpersonen initiatiefnemer), Matthias Galloo (erkend archeoloog).
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

© Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster. Figuren: Monument Vandekerckhove nv, tenzij anders vermeld. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL 3
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE 4
1.1. WETTELIJK KADER 4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT 5
1.2.1. Vraagstelling 5
1.2.2. Randvoorwaarden 5
1.2.3. Geplande werken 5
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE 8
1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie 8
1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek 8
1.3.3. Gebruikt materiaal 8
1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek 8
1.3.5. Inbreng specialisten 9
1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering 9
2. BUREAUONDERZOEK MET BEPERKTE SAMENSTELLING 10
2.1. METHODEN, TECHNIEKEN EN CRITERIA 10
2.2. LANDSCHAPPELIJK KADER 11
2.3. SYNTHESE 13
2.3.1. Verwachtingspatroon 13
2.3.2. Afweging verder onderzoek 13
2.3.3. Beantwoording van de onderzoeksvragen 13
3. SAMENVATTING 15
4. BIBLIOGRAFIE 16
4.1. INTERNETBRONNEN 16
5. BIJLAGEN 17
5.1. PLANNENLIJST 17

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag te Nazareth Sluis, gelegen buiten woon- of recreatiegebied waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 5000m^2 of meer beslaat en de aanvrager een natuurlijke persoon of privaatrechtelijke rechtspersoon is, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. Vraagstelling

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

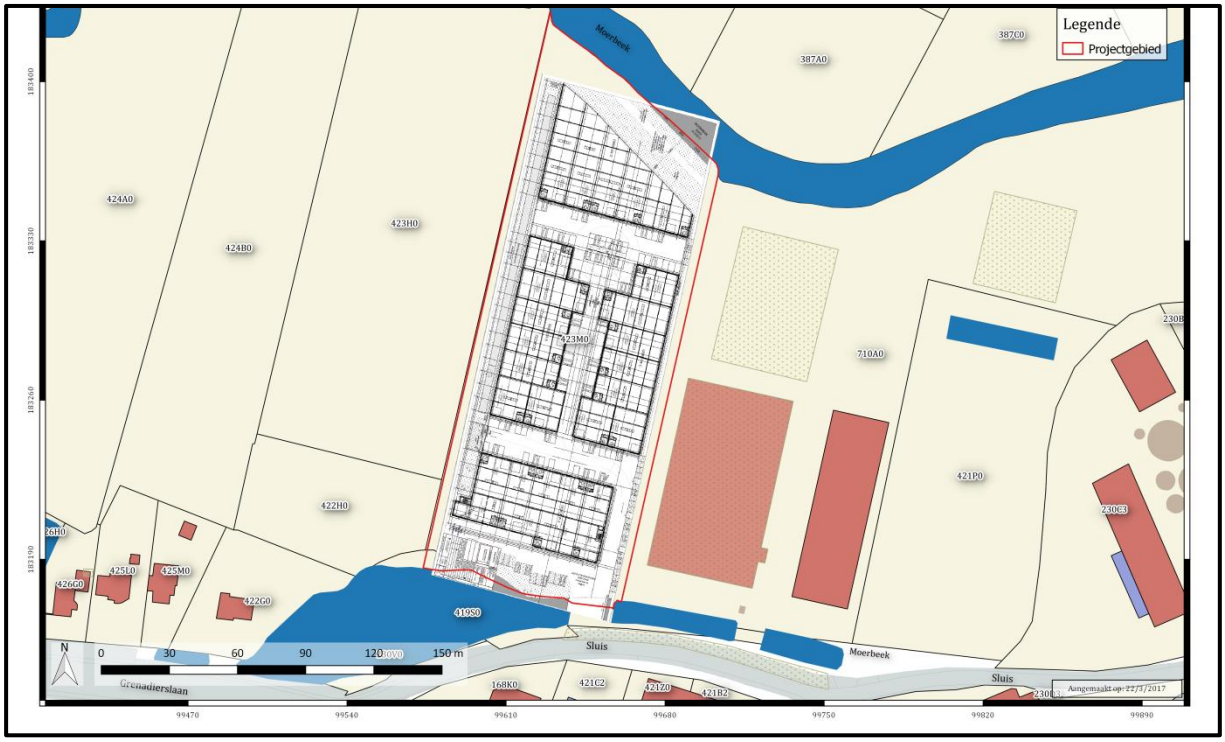
1.2.2. Randvoorwaarden

Niet van toepassing.

1.2.3. Geplande werken

De geplande werken bestaan uit de bouw van 28 loodsen op een terrein met een oppervlak van 1,9ha (zie figuur 1 en bijlage 1). Deze loodsen zullen worden ondergebracht in vier gebouwen die een oppervlak van 8438m^2 zullen hebben (zie figuur 1 en 2 en bijlage 1). Het behelst een stedenbouwkundige aanvraag, waarbij de initiatiefnemer reeds eigenaar is van de gronden.

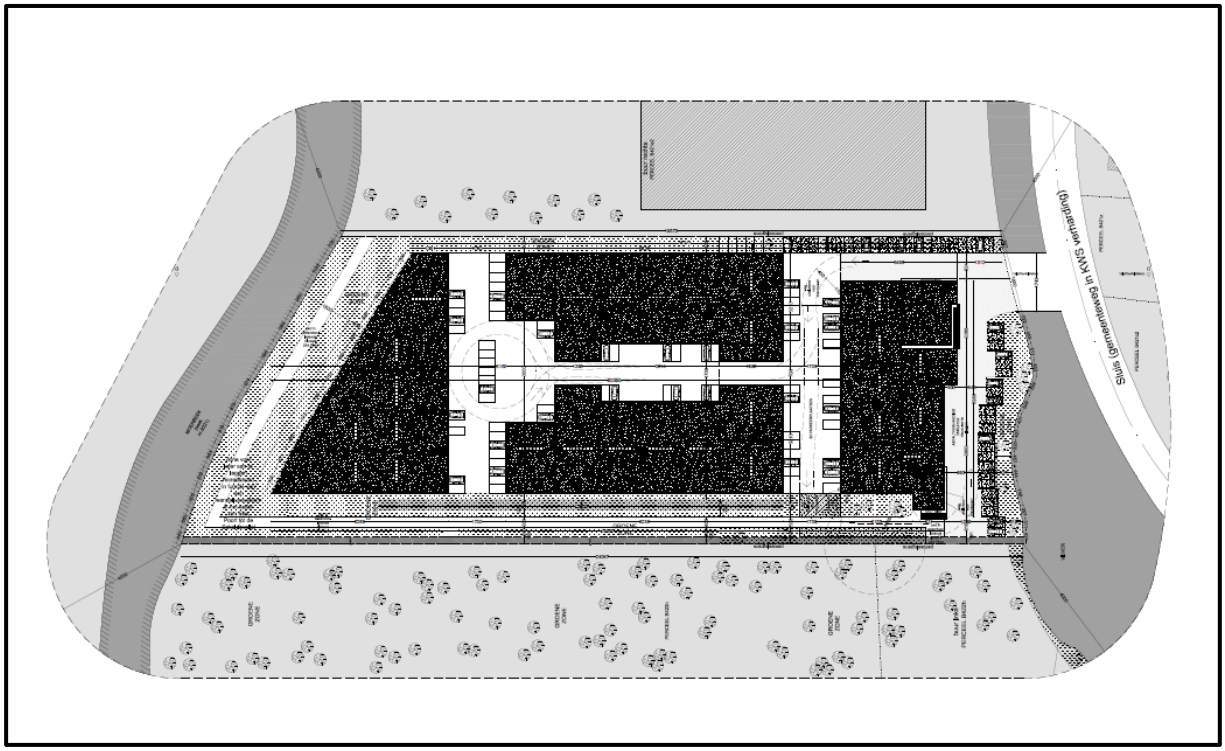
De bodemingrepen die een effect kunnen hebben op het bodemarchief betreffen de aanleg van funderingsplaat onder de loodsen, die over het oppervlak van de loodsen (8 438m^2) voor een verstoring van 40cm diep zullen zorgen (zie figuur 4 en 5). De funderingsleuven voor deze loodsen zullen over een oppervlak van 662,8m^2 voor een verstoring van ca. 1m onder de grond zorgen (zie figuur 4 en 5). Daarnaast zal rond de loodsen een wegenis worden aangelegd. Deze zal zorgen voor een bodemverstoring van 20cm onder het maaiveld en dit over een oppervlak van 4 600m^2 (zie figuur 3, 4 en 5). Rond de loodsen wordt een groene zone aangelegd. Deze zal niet zorgen voor een verstoring van de bodem (zie figuur 3).

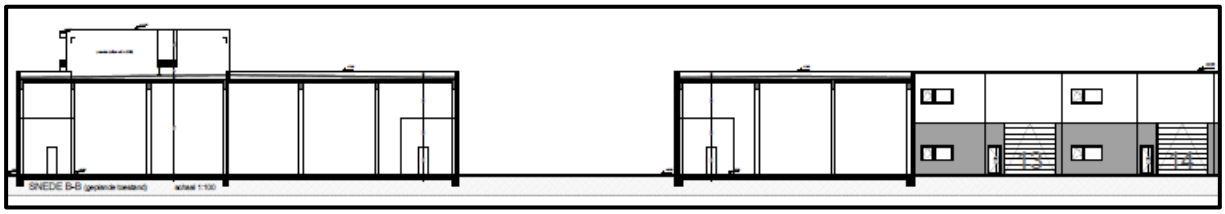
Figuur 1: Geplande werken, projectgebied staat in het rood omlijnd, bijlage 1 (bron: www.geopunt.be en aangeleverd door initiatiefnemer).

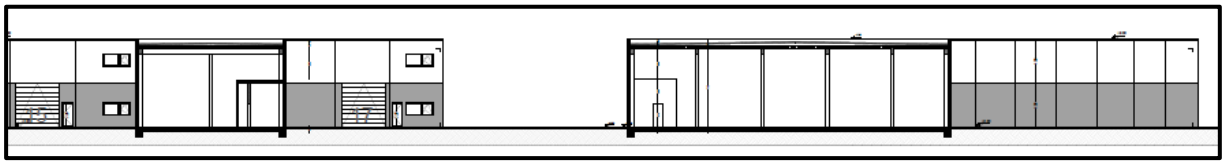
Figuur 2: Geplande werken met aanduiding van de funderingsleuven (bron: aangeleverd door de initatiefnemer).

Figuur 3: Geplande werken met aanduiding wegenis en groenzone (bron: aangeleverd door initiatiefnemer).

Figuur 4: Doorsnede van de loodsen, waarop de diepte van de funderingsplaat en de funderingsleuven te zien zijn (bron: aangeleverd door de initiatiefnemer).

Figuur 5: Doorsnede van de loodsen, waarop de diepte van de funderingsplaat en de funderingsleuven te zien zijn (bron: aangeleverd door de initiatiefnemer).

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie

In dit bureauonderzoek wordt getracht een zo duidelijk mogelijk beeld te vormen van de geplande verstoring van de bodem. Omdat dit een archeologienota met beperkte samenstelling is (motivatie: zie hoofdstuk 2), wordt in het kader van deze archeologienota enkel de landschappelijke kennis van het projectgebied besproken; de historische en archeologische kennis wordt buiten beschouwing gelaten wegens niet relevant.

Om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen werden verschillende bronnen geraadpleegd. Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer. Informatie over het gebruik van de gronden als kleigroeve in het verleden werden eveneens geraadpleegd. De topografische kaarten en de kadasterkaart werden geraadpleegd via https://www.geopunt.be/

1.3.2. Organisatie van het vooronderzoek

De eerste stap van het bureauonderzoek bestond er uit zoveel mogelijk relevante informatie te verzamelen betreffende het plangebied (zie vorig hoofdstuk) en de geplande werken. Een confrontatie van de toekomstige werken en de bespreking van het onderzochte gebied in zijn landschappelijk kader maakten duidelijk dat er geen verdere maatregelen nodig zijn en de archeologienota kan aangeleverd worden in een beperkte samenstelling.

1.3.3. Gebruikt materiaal

Alle nodige informatie werd geraadpleegd via het internet of werd digitaal aangeleverd door de initiatiefnemer. De kaarten die toegevoegd zijn als bijlage werden vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Niet van toepassing.

1.3.5. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

2. BUREAUONDERZOEK MET BEPERKTE SAMENSTELLING

2.1. Methoden, technieken en criteria

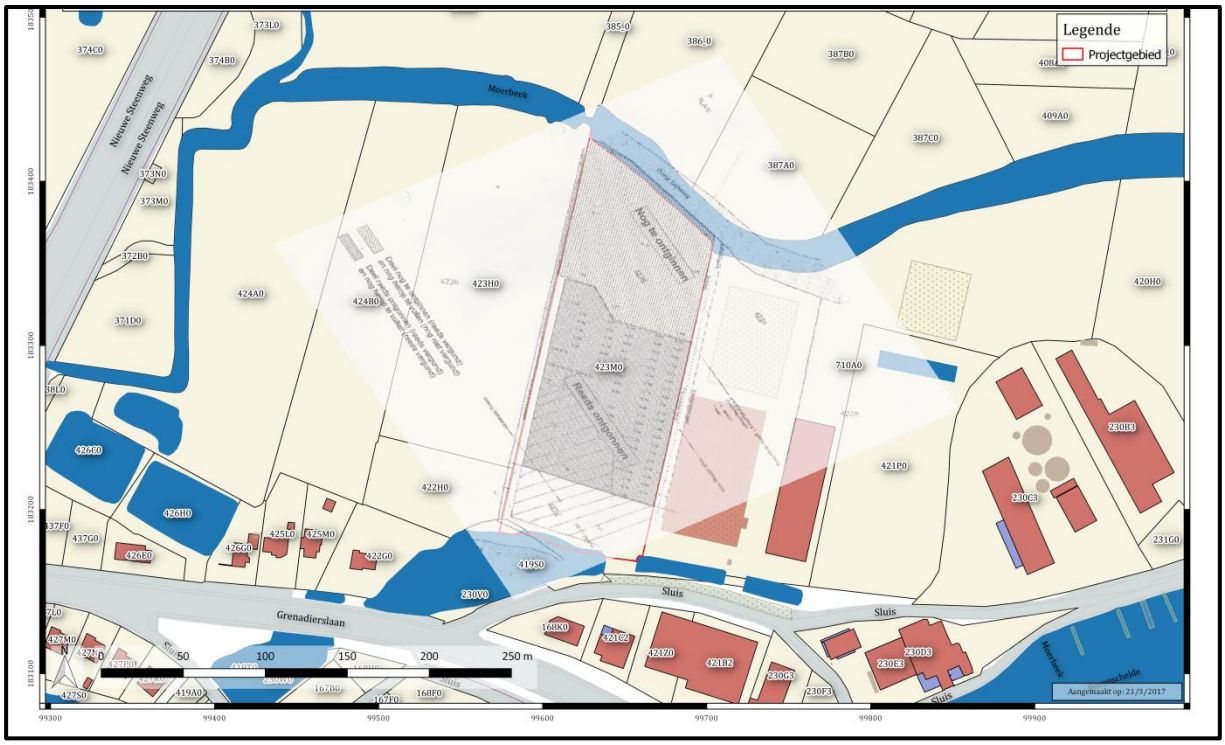
Aangezien de confrontatie tussen de toekomstige werken en één doorslaggevend aspect uit de bespreking van het onderzochte gebied in zijn landschappelijk kader aantoont dat verder onderzoek van het terrein in kader van de toekomstige werken met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst en er dus geen verdere maatregelen nodig zijn, wordt dit een verslag van resultaten met beperkte samenstelling zoals aangegeven in hoofdstuk 12.5.3.3 van de Code Van Goede Praktijk 2.0.

2.2. Landschappelijk kader

De site werd in 2004 gedeeltelijk ontgonnen als kleigroeve. Deze ontginning had betrekking op het noordelijk deel en werd uitgevoerd door KLP recycling bvba. Het zuidelijk deel was reeds gedeeltelijk voor deze datum ontgonnen. Deze ontginning heeft gezorgd voor een verstoring tot 3m onder het maaiveld die zich over het gehele perceel uitstrekt en alle mogelijk aanwezige archeologische sporen zal hebben vernietigd. Hierna werd de grond nog 2m opgevoerd boven het oorspronkelijke maaiveld tot op het niveau van een aangrenzende weg. De vergunningsverlening van de laatste ontginning is integraal toegevoegd aan deze archeologienota als bijlage 3.

Uit dit vergunningsverlening mag er geconcludeerd worden:

- *Het gehele terrein is tot op grote diepte verstoord door de aanleg van een kleigroeve.*
- *Deze aanleg van deze kleigroeve heeft alle mogelijk aanwezige archeologische sporen vernield.*
- *Een archeologisch vooronderzoek op deze gronden zal niet zorgen voor een kenniswinst, noch tot een vervolgonderzoek.*

Figuur 6: Kleiontginningen in 1965 en 2004, projectgebied werd in het rood omlijnd, bijlage 2 (bron: www. Geopunt.be en aangeleverd door initiatiefnemer).

2.3. Synthese

2.3.1. Verwachtingspatroon

Op basis van het bureauonderzoek kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- De site werd in 2004 en gedeeltelijk daarvoor gebruikt als kleigroeve.
- Hierbij werd de bodem tot op 3m onder het maaiveld over het gehele perceel verstoord. Op deze manier werden mogelijk aanwezige archeologische sporen en het archeologisch niveau vernield.
- Gezien alle mogelijk aanwezige sporen door de aanwezige groeve vernield werden, zal verder onderzoek niet leiden tot nuttige kenniswinst.

2.3.2. Afweging verder onderzoek

De confrontatie van de geplande werken en het landschappelijk kader van het projectgebied maken duidelijk dat er enerzijds met aantoonbare zekerheid geen relevant archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, anderzijds dat verder onderzoek met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

Omwille van bovenstaande overweging wordt het niet opportuun geacht om verder archeologisch onderzoek binnen het projectgebied uit te voeren.

2.3.3. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?

  Er zijn geen archeologische gekend over de site. Het historische luik werd in deze nota met beperkte samenstelling niet behandeld.

- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?

  De bodem is volledig verstoord door de aanleg van een drie meter diepe kleigroeve.

- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

  Er zal geen impact zijn op het bodemarchief, omdat dit bij de aanleg van de kleigroeve met grote zekerheid werd vernield.

- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja, wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Welke waarde heeft de site?

  Als er een archeologische site aanwezig was, werd deze volledig vernield door de aanleg van de kleigroeve.

- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

  Niet van toepassing.

3. SAMENVATTING

Het projectgebied situeert zich te Eke Sluis, net ten noorden van de Grenadierslaan en tussen twee armen van de Moerbeek.

De geplande werken bestaan uit de bouw van 28 loodsen op een terrein met een oppervlak van 1,9ha. Deze loodsen zullen worden ondergebracht in vier gebouwen die een oppervlak van 8438m^2 zullen hebben.

Het projectgebied werd in 2004 en gedeeltelijk op een eerder datum volledig ontgonnen als kleigroeve. Deze ontginning zorgde voor een verstoring van 3m onder het maaiveld die iedere mogelijk aanwezige archeologische site of archeologische laag moet hebben vernietigd. Deze situatie is om ongekende reden niet opgenomen op de kaart Gebieden Geen Archeologie van Onroerend Erfgoed.

De confrontatie van de geplande werken en het landschappelijk kader van het projectgebied maken duidelijk dat er enerzijds met aantoonbare zekerheid geen relevant archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, anderzijds dat verder onderzoek met aantoonbare zekerheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst.

Omwille van bovenstaande overweging wordt het niet opportuun geacht om verder archeologisch onderzoek binnen het projectgebied uit te voeren.

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. Internetbronnen

- https://cai.onroerenderfgoed.be/
- https://www.geopunt.be/

5. BIJLAGEN

5.1. Plannenlijst

Projectcode	**2016K252**
Onderwerp	**Plannenlijst**
Plannummer	Bijlage 1
Type	Bouwplannen
Onderwerp	Geplande werken: grondplannen en doorsnedes
Aanmaakschaal	Diverse
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	22/03/2017
Plannummer	Bijlage 2
Type	Kadasterplan
Onderwerp	Locatie onderzoeksgebied en plaats kleigroeve
Aanmaakschaal	Ongekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	21/03/2017

Bureaustudie Eke Sluis - Bijlage 1: Zone van de geplande werken

2016K268

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Projectgebied

Moerbeek

74B0
384A0
386_0
387B0
408A0
409A0
387C0
387A0
424A0
423H0
424B0
423M0
422H0
710A0
421P0
230B
230C3
426H0
425L0
425M0
426G0
422G0
419S0
230V0
168K0
421C2
421Z0
421B2
230D3

Sluis
Moerbeek
Sluis
Grenadierslaan

N
0 30 60 90 120 150 m

Aangemaakt op: 22/3/2017

183400
183330
183260
183190

99470 99540 99610 99680 99750 99820 99890

Bureaustudie Eke Sluis - Bijlage 2: Zone van de geplande werken met aanduiding van de kleigroeve

2016K268

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Projectgebied

Moerbeek

Nieuwe Steenweg

Nieuwe Steenweg

Nog te ontginnen

Reeds ontgonnen

Grenadierslaan

Sluis

Sluis

Sluis

Sluis

Moerbeek

Boven-Schelde

376B0

381E0

373L0

374C0

374B0

384A0

385_0

386_0

387B0

388E0

388C0

407_0

408A0

409A0

387C0

387A0

373N0

373M0

372B0

424A0

424B0

371D0

423H0

423M0

710A0

420H0

38L0

426C0

426H0

422H0

421P0

230B3

230C3

437F0

437G0

426E0

426G0

425L0

425M0

422G0

419S0

230V0

231G0

427M0

427N0

427P0

427R0

427S0

419A0

230W0

167B0

167F0

168F0

168K0

421C2

421Z0

421B2

230G3

230F3

230D3

230E3

N

0 50 100 150 200 250 m

Aangemaakt op: 21/3/2017

183500

183400

183300

183200

183100

99300 99400 99500 99600 99700 99800 99900